

סיכומי תוספות

יבמות דף נ

עמוד א'

דיבור המתחיל	השלב בגמרא	הבעיה	הפתרון
מוסיפין	לפי רבנן הפסוק "מספר ימך אמלא" אומר שאם בן אדם זוכה, אזי הקב"ה מוסיף לו חיים.	כתוב בגמ' במו"ק שאחד מן הדברים שתלוי רק במזל ואי אפשר לשנות אותם הוא אריכות ימים.	אמת, בדרך כלל א"א לשנות את מה שנגזר כבר ע"י מזל (כמו אצל ר"א בן פדת). אבל מ"מ ע"י זכות גדול אפשר שכן אדם יזכה לחיים ארוכים יותר.
משלו	ר"ע סובר שהוסיפו לחזקיה עוד חמש עשרה שנה רק בגלל שכבר היה נגזר מהתחלה שכך היה מגיע לו, והם נלקחו ממנו בגלל חטאיו, ואח"כ הוחזרו לו ע"י תשובה ומעשי"ט. ומשמע, שאם לא היה מגיע לו השנים הנוספים מן ההתחלה, אז אין מוסיפין על שנותיו של בני"א ממוקום אחר.	כתוב בגמ' בחגיגה שכששלוחו של מלאך המוות טעה ולקח את הנשמה של אשה הלא נכונה (ע"י טעות בשם שלה), מן השמים נתנו את השנים הנוספים של שארית החיים שלה לאדם אחר. ואיך רע"ק יסתדר עם המעשה הזה?	רע"ק מסכים שאפשר להוסיף שנים לחייו של אדם כל עוד שלוקחים אותם ממה שנגזר לשום אדם, בין אם זה מאותו בן אדם עצמו או מבן אדם אחר.
תדע	כבר מזמן ירעבם, היתה נבואה שעתיד יוולד יאשיהו. ואעפ"כ כשחזקיה חלה וכמעט נפטר, עדיין לא נולד מנשה (אביו של יאשיהו). בסוף חזקיה התפלל וחי עוד 15 שנה. רע"ק הביא ראיה שה-15 לא היו הוספה על חייו (כשיטת החכמים), אלא מתחילה נגזר לו ה-15 שנה, ואח"כ נלקחו ממנו כשחטא, ובסוף הוחזרו לו בזכות תפלתו. (המהרש"א ביאר שיש הנחה שהנבואה בזמן ירעבם הייתה מבוססת רק על אורך חייו של חזקיה שנגזר לו מן חילה, ולא יל סמך זכויות שהוא יעשה בעתיד).	למלא יכול להיות, שמעולם לא נזגר לו לחיות ה-15 שמה, וכחוליו היה אמור להיות סוף ימיו. והעובדה שמנשה ויאשיהו עדיין לא נולדו אינה בגלל שהם אמורים להיוולד דווקא אח"כ בתוך ה-15 שנים, אלא פשוט בגלל שחזקיה לא התחתן. ואילו אחרי שהתפלל, נתוספו לו עוד 15 שנים חדשות.	חלק מהמבואה היה שיאשיהו עתיד להיוולד דווקא בתוך התרופה אחרי שחלה חזקיה, ולא לפני כן, ולען מועד מהנבואה שה-15 שנים הבאות היו ללק מאורך חייו של חזקיה שכבר נדזר מקודם.
שנה	כתוב במשנה: אשתו שמתה, מותר באחותה... יבמתו שמתה, מותר באחותה... אמר רב יוסף: כאן שנה רבי משנה שאינה צריכה.	איזה חלק מהמשנה מיותר?	רש"י: "אשתו שמתה" - דכל תלמיד אמור לדעת זאת על ידי קריאת חומש ("זיל קרי בי רבי"). תוספות: "יבמתו שמתה" - ברגע שהתנא לימד את ההיתר בנוגע לאישה, אפשר היה ללמוד את היתר של יבמה מקל וחומר.
רבן	רבן גמליאל אומר אין מאמר אחר מאמר	האם רבן גמליאל הולך רק כמו דעתו של הרב עקיבא?	

עמוד ב'

הפתרון	הבעיה	השלב בגמרא	דיבור המתחיל